

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií
POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI

Mikuláš Zvánovec: Die SdP im Parlament. Eine Kollektivbiographie der Mitglieder des parlamentarischen Klubs der Sudetendeutschen und der Karpatendeutschen Partei, IMS FSV UK, Praha 2014.

Autor se ve své práci zabývá parlamentním klubem SdP (a Karpatoněmecké strany) z hlediska metody kolektivní biografie. Na základě této metody odpovídá na otázky, týkající se především charakteru SdP a příslušných diskusí v dosavadním výzkumu. Jedná se o otázky (1) sociálního složení „elity SdP“, (2) kontinuity s negativistickými stranami DNP a DNSAP, (3) vnitřních konfliktů ve straně mezi tradicionalisty a radikály, (4) dalšího osudu členů SdP ve Třetí říši a (5) socializace bývalých členů SdP v SRN, resp. jejich osudu po roce 1945 (s. 8)

Práce je zpracována na vysoké úrovni. Autor si klade relevantní otázky, vycházející ze soudobého stavu poznání. Za účelem jejich zodpovězení zdařile používá relevantní odbornou literaturu, týkající se teoretického zázemí práce, výzkumu k SdP a k dějinám sudetských Němců, stejně tak jako reflektuje práce, aplikující podobné přístupy (R. Luft, M. Balling). Zvláště je třeba vyzdvihnout pramennou základnu práce, která zahrnuje všechny archivní fondy, podstatné pro téma práce, i dobovou literaturu. Přestože je téma – především množstvím přípravné práce, kterou bylo nutné vykonat - náročné, dokázal autor získat dostatečné množství kriticky ověřených údajů k jednotlivým poslancům a vytvořit tak podrobnou biografickou databanku všech poslanců a senátorů SdP a KdP. Kromě rozsáhlých archivních rešerší navíc autor dokázal přesvědčivě materiál utřídit a interpretovat.

Práce je doplněna řadou vhodně zvolených a kvalitně zpracovaných příloh, zvláště hodnotu mají především biogramy všech členů parlamentního klubu. Práce je psána v nadstandartní němčině, obsahuje pouze menší množství překlepů.

Na práci oceňuji především (1) náročnost zvoleného tématu a přístupu, s nimiž se dokázal autor díky důkladné archivní rešerši zdařile vyrovnat, (2) využití potenciálu zvolené metody kolektivní biografie (3) a nakonec jeho interpretaci získaných dat, jakkoli v některých příkladech lze o jednotlivých závěrech diskutovat (jako např. na s. 62, kde autor vyvrací – podle mě však v odborné literatuře nikde nezastávanou tezi -, že byli bývalí poslanci a senátoři SdP po roce 1938/39 postiženi „jako celek“.) Autor díky tomu dokáže z nového úhlu pohledu přispět podloženými argumenty do diskuse o povaze SdP a o dalším osudu jejich vrcholných představitelů. Z tohoto hlediska se jedná nejenom o zdařilou kvalifikační práci, ale i o cennou odbornou studii, doplňující naše znalosti o dějinách SdP, resp. sudetoněmecké politiky jako takové.

Vzhledem ke kvalitě práce jsou následující poznámky míněny pouze jako podklad do diskuse nad prací, které se týkají možného doplnění práce pro její případnou publikaci. Toto doplnění vidím především v zohlednění projevů, textů i činů sledovaného okruhu osob, tedy doplnění prosopografické analýzy parlamentního klubu i o interpretaci obsahů politiky, politických představ a činů jeho členů. To se týká nejenom činnosti v československém parlamentu (čemuž se autor věnuje v kap. 2.2.4.), ale především v letech 1938/39-1945. Podíleli se

členové sledované skupiny na ústředních aspektech nacistické vlády, jako byly antisemitismus, rasové a biologické pojetí člověka, plánování i počínající realizace germanizace dobytého prostoru? Jaké měli na příslušná opatření názory? Lze hovořit o kontinuitě či diskontinuitě s předchozí politikou a názory SdP? Tyto otázky směřují, podobně jako autorem provedená prosopografická analýza, k obecnějšímu tématu charakteru SdP, resp. sudetoněmecké politiky ve 30. letech i později.

Práci, která překračuje standarty diplomové práce, doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako výbornou. Zároveň navrhuji ke zvážení doporučení k ocenění děkana za vynikající diplomovou práci.

Ota Konrád
Víděň, 15. 6. 2014